

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/234860,Radoslaw-Pobozy-General-Stanislaw-Maczek-niezlomny-dowodca-i-bohater-wojenny.html>
27.02.2026, 01:49

Radosław Poboży: Generał Stanisław Maczek – niezłomny dowódca i bohater wojenny

11 grudnia 1994 r. zmarł generał Stanisław Maczek, jeden z najwybitniejszych dowódców w historii polskiego wojska, zasłużonego zarówno dla Polski, jak i dla Europy podczas II wojny światowej.

[gen. Stanisław Maczek Polska na uchodźstwie](#) [Polskie Siły Zbrojne poza krajem](#) [Polskie wojsko](#)

11.12.2026

Dowódca 21. Grupy Armii marsz. polny Bernard Montgomery (drugi od lewej) przypina odznaczenie dowódcy polskiej 1. Dywizji Pancernej PSZ gen. bryg. Stan. Maczkowi. Breda, 25 listopada 1944 r. Po prawej stoi najprawdopodobniej dowódca 1. Armii Kanadyjskiej gen. Henry „Harry” Crerar. Odbitka rozpowszechniana przez komórki propagandy Rządu RP na uchodźstwie, pochodząca z kolekcji Teresy Mellerowicz-Gelli (fot. z zasobu AIPN)

Urodzony 31 marca 1892 roku w Szczercu na terenie dzisiejszej Ukrainy, Maczek poświęcił całe swoje życie służbie wojskowej, wyróżniając się inteligencją, humanizmem i niezwykle skuteczną na polu walki.

Początki kariery wojskowej

Stanisław Maczek rozpoczął swoją karierę jako żołnierz armii Austro-Węgier, ale po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 roku natychmiast włączył się w budowę polskich sił zbrojnych.

Brał udział w wojnie polsko-ukraińskiej oraz wojnie polsko-bolszewickiej, podczas których jego talent do szybkiego reagowania i efektywnego dowodzenia zapewnił mu uznanie wśród

przełożonych.

Był pionierem w wykorzystaniu nowoczesnych metod walki, w tym ruchomych jednostek manewrowych, co później okazało się kluczowe w jego karierze.

II wojna światowa i 1. Dywizja Pancerna

Podczas kampanii wrześniowej w 1939 roku Maczek dowodził 10. Brygadą Kawalerii Zmotoryzowanej, która mimo przewagi wroga skutecznie opóźniała niemieckie natarcie.

Po upadku Polski przedostał się do Francji, gdzie zorganizował i dowodził polskimi jednostkami walczącymi u boku sojuszników. Po klęsce Francji w 1940 roku znalazł się w Wielkiej Brytanii, gdzie stanął na czele 1. Dywizji Pancernej.

Dywizja pod jego dowództwem odegrała kluczową rolę podczas operacji *Overlord* i walk w Normandii w 1944 roku. Generał Maczek zyskał przydomek „Bacznego Łowcy” dzięki swoim zdolnościom strategicznym i trosce o minimalizowanie strat wśród swoich żołnierzy.

Dowodzona przez niego dywizja wyzwoliła wiele miast w Belgii i Holandii, m.in. Brekę, gdzie mieszkańcy do dziś pamiętają wkład Polaków w ich wolność.

Życie po wojnie

Po wojnie generał Maczek, podobnie jak wielu innych polskich bohaterów, znalazł się w trudnej sytuacji. Ze względu na decyzje polityczne i włączenie Polski w strefę wpływów ZSRS nie mógł wrócić do ojczyzny.

Otrzymał zakaz służby wojskowej w Wielkiej Brytanii i zmuszony był pracować jako barman, by utrzymać swoją rodzinę. Mimo trudności zachował godność i szacunek wśród społeczności polskiej i lokalnej.

Generał Stanisław Maczek zmarł 11 grudnia 1994 roku w Edynburgu, mając 102 lata. Jego ciało przewieziono do Polski i pochowano wśród żołnierzy jego dywizji na cmentarzu wojskowym w Bredzie.

[Czytaj artykuł Radosława Pobożego *Generał Stanisław Maczek – niezłomny dowódca i bohater wojenny* na portalu przystanekhistoria.pl](#)

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Polskie wojsko, Stanisław Maczek

Artykuł